

Årsrapport 2021

Kontrollutvalget Øyer kommune

Et handlekraftig kontrollutvalg er viktig for å sikre demokratisk innsyn og kontroll.

Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet

INNHold

1	Kontrollutvalget.....	2
2	Møter 2021.....	2
3	Kontrollutvalgets aktiviteter 2021.....	2
3.1	Budsjett for kontrollutvalget	3
3.2	Oppfølging av revisjonen.....	4
3.3	Kontrollutvalgets årsrapport for 2020.....	5
3.4	Kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap og årsmelding 2020	5
3.5	Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen	5
3.6	Årsplan for kontrollutvalget	6
3.7	Oppfølging av politiske vedtak	6
3.8	Forvaltningsrevisjoner og andre undersøkelser	6
3.8.1	Forvaltningsrevisjonsrapporten «Psykososialt skolemiljø i Øyer» samt oppfølging av den	9
3.8.2	Foranalysen "Innføring av velferdsteknologi"	10
3.8.3	Foranalyse og prosjektplan «Brukerperspektivet i helse og omsorg/hjemmetjenesten»	10
3.8.4	Oversendt forvaltningsrevisjonsrapport fra kontrollutvalget i Innlandet fylkeskommune "Tannhelsetjenester for eldre, langtidssyke og uføre i institusjon og hjemmesykepleie"	11
3.9	Orienteringer i 2021	11

1 KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalget utfører sine oppgaver på vegne av kommunestyret og har som mål å bidra til at innbyggerne har tillitt til kommunens egenkontroll. Det er viktig at kommunens øverste politiske organ får en tilbakemelding på utvalgets aktivitet i året som har gått – i tillegg til den løpende tilbakemeldingen som gis gjennom året. Kontrollutvalget har derfor laget en årsrapport om sin aktivitet til kommunestyret.

Kontrollutvalget utfører arbeid i henhold til kommunelovens bestemmelser i kapittel 23. Kommunelovens syvende del inneholder bestemmelser om egenkontroll i §§ 22-1 til 26-1. Det vises dessuten til «Forskrift om kontrollutvalg og revisjon».

Kontrollutvalget for perioden 2019 – 2023 ble valgt i konstituerende møte den 31.10.2019:

Representanter	Vararepresentanter
Erling Broen (leder) Ole Hageløkken (nestleder) Åse Harjo Øvstegård	1. Stine Johansen-Solbraa 2. Geir Korslund 3. Marthe Langvik
Rigmor Aarø Spiten Odd Inge Vistad	1. Einar Moe 2. Ingvald Nymoen 3. Simen Løken 4. Bente Gaukstad 5. Ingrid Greni

2 MØTER 2021

Utvalget har i løpet av året hatt 7 møter og behandlet 46 registrerte saker. Flere forhold er også drøftet under eventuelt, referatsaker eller orienteringer. Orienteringer fra kommunedirektøren benyttes for å få kjennskap og status på noen aktuelle tema. Dette er en viktig kontrollform for at utvalget skal ha god forståelse for risikobildet i kommunen.

Møtene er åpne. Ordfører og oppdragsansvarlig revisor har møte- og talerett i utvalgets møter. Kontrollutvalget kan også innkalle kommunedirektør eller andre fra administrasjonen i forbindelse med behandling av sakene eller orienteringer. Saker legges ut på sekretariatets hjemmeside ca. 1 uke før møtene (www.kontrollinnlandet.no). Et av møtene ble avholdt som fjernmøte via Teams grunnet koronapandemien. Dette var åpent for tilhørere som ba om tilgang.

To av medlemmene i kontrollutvalget deltok digitalt på Norges kommunerevisorforbunds kontrollutvalgskonferanse 21.-22.4. 2021. Dette er en del av opplæringen samt kompetansehevingen som et kontrollutvalg trenger.

3 KONTROLLUTVALGETS AKTIVITETER 2021

Som de fleste, så har også kontrollutvalget vært påvirket av koronapandemien i 2021. Kontrollutvalget har jevnlig fått orienteringer fra kommunedirektøren om status for kommunen.

Kontrollutvalget ønsker å framheve følgende saker/tema som er behandlet i løpet av 2021:

3.1 BUDSJETT FOR KONTROLLUTVALGET

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 sier at «*Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.*»

I praksis oversendes derfor vedtatt budsjettforslag i kontrollutvalget til kommunedirektøren som innarbeider dette i sitt forslag til samlet budsjett som legges fram for kommunestyret. Kontrollutvalgets budsjettforslag blir da en del av innstillingen til kommunestyret. Informasjon om kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme skal legges ved formannskapet innstilling til kommunestyret.

God praksis tilsier at kommunestyret får kontrollutvalgets budsjett til særskilt behandling dersom kommunedirektøren/formannskapet foreslår en lavere budsjetttramme for kontrollutvalget enn kontrollutvalgets eget forslag. Bakgrunnen for dette er at en eventuell reduksjon av kontrollutvalgets budsjett, foretatt av kommunedirektøren og/eller formannskapet (som begge er underlagt kontroll av kontrollutvalget), skal bli realitetsbehandlet i kommunestyret.

Det er tre områder som skal innarbeides i totalbudsjettet for kontrollutvalget:

- Kontrollutvalgets drift
- Kommunens utgifter til sekretariatsordningen Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet
- Kommunens utgifter til revisjonsselskapet Innlandet Revisjon IKS

Budsjett 2021:

I møtet den 28.10.2020 vedtok kontrollutvalget følgende forslag til budsjett for 2021:

Kontrollutvalget foreslår kr. 1 289 500,- som total budsjetttramme for kontrollutvalgets aktivitet i Øyer kommune for 2021, med utgangspunkt i følgende fordeling:

- *Kontrollutvalgets drift kr. 180 000,-*
- *Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet kr. 197 000,-*
- *Innlandet Revisjon IKS kr. 912 500,-*

Kommunens budsjett ble behandlet av kommunestyret desember 2020. Kontrollutvalgets forslag var vedlagt saken.

Forbruk 2021:

Revisjonsomfanget vil variere fra kalenderår til kalenderår. Særlig vil dette gjelde forvaltningsrevisjon og selskapskontroll, som er basert på bestillinger fra kontrollutvalget. Revisjonstjenester i 2021 fordeler seg på denne måten:

- Regnskapsrevisjon inkludert attestasjoner og veiledning; 478 timer kr. 492 340,-
- Bestilt forvaltningsrevisjon og selskapskontroll; 282 timer kr. 297 668,-
- Møter i kontrollutvalget og kommunestyret; 21 timer kr. 23 730,-

Det vil si at det til sammen er benyttet revisjonstjenester for kr. 813 738,-. I henhold til selskapsavtalen og oppdragsavtalen har Innlandet Revisjon IKS sendt avregninger i løpet av kalenderåret 2021 som tilsvarer oppdragsavtalen for 2021 – til sammen kr. 912 500,-. For mye innbetalt kr. 98 762,- vil bli trukket fra å kontobeløpet for andre tertial 2022.

I forhold til inngått oppdragsavtale med revisjonen er dette et mindreforbruk. Dette er primært knyttet opp mot ressurser brukt til bestilte tjenester. Kontrollutvalget har bestilt en

forvaltningsrevisjon om Brukerperspektivet i helse og omsorg. Denne ble påbegynt i 2021 og går over i 2022. Kontrollutvalget hadde et håp om at noe mer av tiden ble brukt i 2021, nå vil 200 timer av rammen i 2022 bli brukt til dette prosjektet. Dette vil begrense kontrollutvalgets mulighet til nye bestillinger i 2022.

Øyer kommunes andel av samarbeidet Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet ble kr. 119 885,-, mens budsjettet var på kr. 197 000,-. Det vil si et mindreforbruk på kr. 77 115,-. Dette kommer primært av en ledig 60 % stilling i sekretariatet.

Regnskapsoversikt for kontrollutvalgets ansvarsområde pr. 31.12.2021 viser at det er bokført kr. 28 812,- på konti som har med utvalgets egen drift å gjøre. Dette er et mindreforbruk på ca. 151 000,-. Økonomisjefen forklarer at mye av mindreforbruket kommer av at møtegodtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste for de medlemmene som også sitter i kommunestyret, blir ført på kontoen til kommunestyret. Reelt er mindreforbruket dermed mindre.

Ser man forbruket i forhold til budsjett for kontrollutvalget som er registrert i kommunen, så er det et totalt mindreforbruk i 2021 på kr. 327 065,-. Tabellen under oppsummerer:

	Budsjett KU	Regnskap	Resultat, jf. KUS eget budsjett
KSI	197 000,-	119 885,-	77 115,-
Innlandet Revisjon IKS	912 500,-	813 738,-	98 762,-
Kontrollutvalgets drift	180 000,-	28 812,-	151 188,-
SUM	1 289 500,-	962 435,-	327 065,-*

*mindreforbruk

Budsjett 2022:

Kontrollutvalget behandlet sitt budsjett for 2022 i møtet den 4.10.2021 og foreslo kr. 1 362 000,- som total budsjetttramme for kontrollutvalgets totale aktivitet, med utgangspunkt i følgende fordeling:

- Kontrollutvalgets drift kr. 180 000,-
- Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet kr. 208 000,-
- Innlandet Revisjon IKS kr. 938 000,-

Kommunens budsjett ble behandlet av kommunestyret i desember 2021. Kontrollutvalgets forslag til budsjett var vedlagt saken i kommunestyret.

3.2 OPPFØLGING AV REVISJONEN

På vegne av kommunestyret inngår kontrollutvalget årlig oppdragsavtale med kommunens revisor Innlandet Revisjon IKS.

I løpet av året har kontrollutvalget fulgt opp sine oppgaver med å påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning og at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. Dette gjøres via tertialvis rapportering, presentasjon av revisjonsstrategi og løpende dialog med revisjonen der det bl.a. settes fokus på om revisjonsarbeidet foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og avtale med revisor.

Når det gjelder forvaltningsrevisjon og selskapskontroll, så har kontrollutvalget i større grad påvirkning enn ved regnskapsrevisjon. Dette gjelder både innhold og gjennomføring av revisjonen ettersom utvalget er direkte bestillere av tema som ønskes gjennomført.

Videre påser kontrollutvalget at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lovbestemte krav til kvalifikasjoner (regnskapsrevisjon) og krav til uavhengighet og objektivitet.

Innlandet Revisjon IKS er underlagt Norges kommunerevisorforbunds kvalitetskontroll. Når det gjelder pris på revisjonstjenester så er det inntatt i oppdragsavtalen at revisjonsselskapet skal delta i NKRFs årlige landsomfattende prissammenligning med andre kommunale revisjonsordninger i landet. Sammenligningen som gjelder 2020 ble presentert for utvalget i møte den 4.10.2021.

Kontrollutvalget behandler årlig en sak om kontrollutvalgets påseansvar med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Evalueringen er basert på anbefalinger gitt av NKRF.

3.3 KONTROLLUTVALGETS ÅRSRAPPORT FOR 2020

Kontrollutvalget behandlet sin årsrapport for 2020 i møtet den 20.1.2021. Kommunestyret tok rapporten til orientering den 25.2.2021.

3.4 KONTROLLUTVALGETS UTTAELSE TIL KOMMUNENS ÅRSREGNSKAP OG ÅRSMELDING 2020

Kontrollutvalget fikk en foreløpig presentasjon av årsregnskapet i møtet den 24.2.2021. Endelig årsregnskap og årsmelding ble lagt fram i møtet den 28.4.2021. Kontrollutvalget vedtok da sin uttalelse til årsregnskapet og årsmeldingen for 2020. Utvalgets uttalelse var vedlagt når årsregnskapet ble behandlet i kommunestyret den 27.5.2021.

3.5 FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL MED ØKONOMIFORVALTNINGEN

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak (jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b). Som følge av dette ansvaret skal kontrollutvalget også påse at det gjennomføres en forenklet etterlevelseskontroll av forvaltningen, jf. kommuneloven § 24-9. Dette er en ny bestemmelse i kommuneloven som nå er en pliktig oppgave for regnskapsrevisor.

Kontrollutvalget behandlet de risikovurderinger som revisor hadde gjort i forkant av utvelgelsen av dette temaet den 24.2.2021. Kontrollutvalget behandlet selve kontrollen den 1.9.2021. Revisor hadde for 2020 kontrollert etterlevelse av reglene for selvkost i kommunelovens kapittel 15 og selvkostforskriften for området vann- og avløpstjenesten, hvor de hadde kontrollert selvkostberegning og selvkostfond begrenset til:

1. *Er beregninga av selvkost for 2020 i samsvar med regelverket?*
 - a. *Beregningsgrunnlaget skal bestå av regnskapsførte utgifter og inntekter.*
 - b. *Direkte og indirekte kostnader skal være henførbare til selvkost.*
 - c. *Direkte og indirekte kapitalkostnader skal være behandlet i tråd med regelverket.*
2. *Er bruk av og avsetning til selvkostfond i samsvar med regelverket?*
 - a. *Korrigerings av tidligere års feil skal behandles i tråd med regelverket.*
 - b. *Overskudd og underskudd skal håndteres i henhold til regelverket.*

Revisor konkluderte med: *Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Øyer kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene om selvkost i kommunelovens kapittel 15 og selvkostforskriften for selvkostberegning og bruk av og avsetning til selvkostfond.*

Kontrollutvalget merket seg konklusjonen og uttalelsen ble tatt til orientering.

I tillegg behandlet kontrollutvalget sak om risikovurderinger som ligger til grunn for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen som skal gjennomføres for 2021 den 4.10.2021. Kontrollutvalget tok saken til orientering, og denne viste at for 2021 vil revisor se på

"Oppholdspenger på institusjon". Bakgrunnen for at revisor valgte ut dette temaet var at området utgjør en viktig lovpålagt tjeneste i en kommune og kan ha stor betydning for den enkelte beboer. Regelverket for beregningen av egenandelen er komplisert, det er rom for kommunen å bruke skjønn og det vil derfor være en risiko for feil i beregningene, eller at dokumentasjonen er mangelfull. Resultat vil bli lagt fram i 2022.

3.6 ÅRSPLAN FOR KONTROLLUTVALGET

Årsplan for 2022 ble behandlet av kontrollutvalget den 24.11.2021 og oversendt kommunestyret. Kommunestyret behandlet saken den 9.12.2021 og tok den til orientering.

3.7 OPPFØLGING AV POLITISKE VEDTAK

Rapportene om status på vedtak fattet i politiske organer behandles av kontrollutvalget før de sendes videre til kommunestyret. Kontrollutvalget behandlet disse sakene den 20.1.2021 og den 1.9.2021. Kommunedirektøren er til stede i kontrollutvalgets møter for å svare på spørsmål som gjelder rapporten. Rapportene oversendes kommunestyret.

3.8 FORVALTNINGSREVISJONER OG ANDRE UNDERSØKELSER

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020-2023 ble vedtatt av kommunestyret den 18.6.2020:

1. Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020-2023, med følgende aktuelle tema:
 - *Psykososialt skolemiljø*
 - *Spesialundervisning/tolærersystemet*
 - *Eiendomsforvaltning – kostnader til lokaler*
 - *Forurensning*
 - *Digitalisering og innovasjon*
 - *Etterlevelse av innkjøpsreglement*
 - *Beredskapsplaner*
 - *Brukerperspektivet – jf. KOSTRA-tall*
2. Kommunestyret noterer seg at kontrollutvalget planlegger eierskapskontroll etter at kommunens eierskapspolitikk er vedtatt senere i perioden.
3. Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta eventuelle endringer i planen i løpet av planperioden.
4. Kommunestyret noterer seg at ferdigstilte forvaltningsrevisjonsrapporter oversendes fortløpende til kommunestyret for behandling.

Planen er utgangspunkt for kontrollutvalgets undersøkelser som bestilles fra revisjonen, og gjelder for årene 2020-2023. Tabellen under viser kort hvordan de ulike temaene foreløpig er fulgt opp:

Tema fra plan for forvaltnings-revisjon vedtatt i 2020 (ikke prioritert rekkefølge)	Oppfølging av planen hittil	Kommentarer
Psykososialt skolemiljø	I 2020 ble det lagt fram en foranalyse samt prosjektplan som resulterte i en forvaltningsrevisjon om temaet. Formålet var å undersøke hvordan kommunen som skoleeier og skolene i kommunen arbeider for å fremme gode psykososiale læringsmiljøer og sikre at mobbing avdekkes og håndteres.	Forvaltningsrevisjonsrapport lagt fram den 24.2.2021 og oversendt kommunestyret som strammet vedtaket noe inn. Fulgt opp i november 2021.

		Ferdig, med unntak av at KU har bedt om en oppdatert orientering høsten 2022.
Spesialundervisning/ tolærersystemet	<p>Kontrollutvalget har behandlet to foranalyser om temaet hvor de begge gangene har vedtatt å avvente. Siste gang 5.2.2020. Utvalget har avvettet da kommunedirektør har opplyst at kommunen har igangsatt et utviklingsarbeid som omfatter både spesialundervisning og tolærerordningen. Høsten 2020 var dette forsinket og i januar 2021 opplyste kommunedirektøren om at tolærersystemet nå er administrativt fjernet. I orienteringen til kommunestyret argumenteres det med at spesialundervisningen i Øyer er såpass kostbar at mye midler bindes opp til det.</p> <p>I rapporten om psykososialt skolemiljø framkommer det at kommunen jobber med å ansette en rådgiver som skal jobbe med tidlig innsats og som antageligvis også vil bli involvert i dette arbeidet.</p>	<p>Temaet er viktig, og kommunens praktisering har store konsekvenser for den enkelte elev. Intensjonen med tolærermodellen var bl.a. å redusere omfanget av spesialundervisning. Tallene i KOSTRA-analysen tyder på at dette ikke har skjedd. Dermed fortsatt aktuelt for kontrollutvalget å se på. Men pga nyansettelse og at utvalget nettopp har gjennomført en grundig revisjon innen skole, kan temaet godt vente noe.</p>
Eiendomsforvaltning – kostnader til lokaler	<p>En KOSTRA-analyse var vedlegg til kontrollutvalgets behandling av overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering på møtet den 29.4.2020. Analysen viste at Øyer har relativt høye kostnader knyttet til lokaler både i skole, barnehage og administrasjon. Det kan stilles spørsmål til årsaker til dette og utvalget fikk derfor en orientering fra kommunedirektøren om kostnader til lokaler på sitt møte den 2.6.2020. Temaet er foreløpig ikke prioritert.</p>	<p>Noe av forklaringen var at det er relativt ny bygningsmasse i Øyer og at vedlikeholdskostnader er tilsvarende lave. Bygningene ble også sett på som energi- effektive. Informasjonen tilsa ikke at det bør bestilles en revisjon nå.</p>
Forurensning	<p>I fylkesmannens «Kommunebilder 2020» var klima merket med rødt og ble omtalt på denne måten: <i>«Kommunen har klima- og energiplan fra 2010. Fylkesmannen oppfordrer til å ha en mer oppdatert plan på klima- og energispørsmål og til å inngå i klimanettverk med andre kommuner. Kommunen opplyser i kommuneundersøkelsen i 2019 at de ikke har gjennomført klimatiltak siste år. Fylkesmannen oppfordrer til økt innsats på området.»</i> Ifølge kommunestyrets sak 10/2019 skal ny klimaplan utarbeides i samarbeides med Gausdal.</p> <p>Fylkesmannen har varslet tilsyn rettet mot forurensningsforskriftens kapittel 12 om «krav til utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter og lignende». Det er antydnet 2021, men ikke hvilke kommuner. Kontrollutvalget fikk basert på dette samt medieoppslag om en sak i Hafjell, en orientering om kommunen som forurensningsmyndighet i januar 2021.</p>	<p>KU fikk en orientering om kommunens planarbeid 24.2.2021. Ny plan for miljø kan danne grunnlaget for en revisjon senere i perioden. Det kan bl.a. stilles spørsmål om kommunen oppfylder de pliktene de er pålagt i regelverket på miljøområdet, og om kommunen tar grep for å møte og motvirke de miljø- og klimaendringene som er varslet.</p> <p>Kommunestyret behandlet sak om klimagassregnskap den 24.9.2020 samt sak om miljøsertifisering av Øyer kommune den 28.1.2021. For tidlig å følge opp?</p>
Digitalisering og innovasjon	<p>I plan for forvaltningsrevisjon står det at <i>«temaet vil være vesentlig i årene framover – så vel knyttet til utviklingen av kommunen generelt og innenfor enkelte tjenesteområder. Krever økt innsats før man ser resultat. Kan ha økonomisk gevinst på sikt. Innen temaområdet Verdiskaping og næringsutvikling er det satt opp fire overordnede mål. Det kan stilles spørsmål ved hvordan kommunen arbeider for å oppnå disse – bl.a. knyttet til det å tiltrekke seg kreative innbyggere og nye næringsdrivere, som krever moderne løsninger og tankegang. Videre kan det stilles spørsmål knyttet til innføringen av ny velferdsteknologi, noe som bl.a. kan være med på å bidra til at flere kan bo hjemme lenger. I dokumentet «Tjenestebeskrivelser 2020» omtales</i></p>	<p>Kontrollutvalget fikk en orientering fra kommunedirektør om dette den 2.6.2020 som ble tatt til orientering.</p> <p>Kontrollutvalget bestilte så en foranalyse som het «Innføring av velferdsteknologi» som ble lagt fram den 28.4.2021. KU vedtok å ikke gå videre med temaet.</p>

	<i>flere tjenester at det er en utfordring med digitalisering og kompetanse. I barnehagene ser man dette i forhold til Rammeplanens krav til digital praksis. I skolene kreves ressurser og ny kompetanse knyttet til nytt skoleadministrativt system og digitalisering generelt. Og i tjenesteenheten miljøtjeneste og bofellesskap sier i sin tjenestebeskrivelse for 2020 at utrulling av velferdsteknologiske løsninger i bofellesskap og tilrettelegging for slike løsninger i hjemmet til brukerne er en utfordring.»</i>	
Etterlevelse av innkjøpsreglementet	Forenklet etterlevelseskontroll for 2019 så på innkjøp og fant ikke funn som tydet på at dette ikke følger lover og regler.	Temaet er ikke prioritert per i dag grunnet forenklet etterlevelseskontroll.
Beredskapsplaner	<p>I plan for forvaltningsrevisjon står følgende: «I overordnet risiko- og vesentlighetsanalyse ble det vist til risiko knyttet til både skole, vann og avløp, flom og pandemi. Fylkesmannen sier i foreløpige "Kommunebilder 2020" følgende: «Kommunen har en god overordnet beredskapsplan. Øyer har en ROS analyse som ikke etterlever alle minimumskrav, og kommunen må utarbeide en plan for oppfølging av analysen.» Kommunestyret behandlet en overordnet ROS-analyse for kommunen i møtet den 28.3.2019. En forvaltningsrevisjon kan undersøke om beredskapsarbeid generelt eller innenfor spesifikke områder. Eksempler på problemstillinger som kan undersøkes nærmere kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er det oppdaterte ROS-analyser for alle deler av området som undersøkes? - Er planene kjent? - I hvilken grad er det gjennomført tiltak for å forebygge uønskede hendelser? - Er det utarbeidet beredskapsplaner basert på ROS-analyser, er disse oppdatert, godt forankret, øvd på, og har en klar ansvarsfordeling? - I hvilken grad er det etablert samarbeid med andre sektorer og institusjoner som er avhengig av at beredskapen fungerer? Som eksempel på spesifikke områder kan det nevnes at det vil være naturlig at kontrollutvalget følger opp pandemisituasjonen på en eller annen måte og spør om smittevernplanen som ble vedtatt av kommunestyret i juni 2019 har fungert.» <p>På grunn koronapandemien har kontrollutvalget jevnlig fått informasjon om situasjonen i kommunen.</p>	<p>Kommunens håndtering av pandemien kan si noe om beredskapsarbeidet mer generelt i kommunen. Beredskap omhandler mer enn smittespredning, og det kunne vært aktuelt å se på andre typer beredskapsplaner. Kommunestyret vedtok en ny beredskapsplan 3.9.2020. Denne kan evalueres, men det bør gå noe tid først.</p> <p>På sikt kan det være at en slik undersøkelse kunne gitt noen læringspunkter til den eventuelt neste situasjonen som kan oppstå. Dette bør ses i sammenheng med de evalueringer som vil bli gjort både av kommunen selv og nasjonalt.</p>
Brukerperspektivet jf. KOSTRA-tall	<p>I plan for forvaltningsrevisjon står følgende: «Øyer har bestemt seg for tre perspektiv, hvorav et er brukere/tjenester – tjenestekvalitet. KOSTRA-tall viser at kommunen innen flere området har små bidrag overfor mange. Kontrollutvalget stiller seg derfor spørsmål om kvalitet i tjenesten og derved brukerperspektivet er tilstrekkelig ivaretatt i disse tilfellene. I en forvaltningsrevisjon vil kontrollutvalget kunne undersøke nærmere i hvilken grad brukerperspektivet blir fokusert, og hvilken opplevd og målt kvalitet som kan dokumenteres på de ulike tjenesteområdene. Temaet kan knyttes til flere tjenesteområder – både pleie/omsorg og skole – jf. bl.a. ovennevnte tema om spesialundervisning/tolærersystemet. Det kan bl.a. vises til utfordringer som er omtalt i dokumentet «Tjenestebeskrivelser 2020».»</p> <p>Foranalyse lagt fram i 2021 og revisjonsrapport legges fram i 2022 om brukerperspektivet innen helse og omsorg.</p>	På gang – brukerperspektivet innen helse og omsorg. Legges fram før sommeren 2022.

Kontrollutvalget ønsker å gi nærmere kommentarer til følgende tema som er behandlet i 2021:

3.8.1 Forvaltningsrevisjonsrapporten «Psykososialt skolemiljø i Øyer» samt oppfølging av den
Temaet psykososialt skolemiljø ble prioritert i plan for forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget vedtok den 28.8.2020 å bestille en forvaltningsrevisjon og prosjektplan ble godkjent den 28.10.2020. Formålet med forvaltningsrevisjonen var å undersøke hvordan Øyer kommune som skoleeier og skolene i kommunen arbeider for å fremme gode psykososiale læringsmiljøer og sikre at mobbing avdekkes og håndteres. Forvaltningsrevisjonsrapporten ble behandlet av kontrollutvalget den 24.2.2021 og av kommunestyret den 25.3.2021 som vedtok følgende:

1. *Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Psykososialt skolemiljø i Øyer» til orientering, og merker seg de viktige funnene og forbedringspunktene som er gjort av revisjonen.*
2. *Kommunestyret forventer at kommunedirektøren følger opp disse punktene:*
 - *Kommunen skal utarbeide felles retningslinjer for hvordan de overordnet arbeider med psykososialt skolemiljø, avdekking av mobbing og konkrete mobbesaker i Øyer.*
 - *Kommunen skal sikre at aktivitetsplaner som lages når det gjøres tiltak inneholder dokumentasjon i henhold til minimumskravene i kap. 9 A, i tillegg bør de inneholde fullverdig dokumentasjon knyttet til alle planlagte og fullførte tiltak.*
 - *Kommunen skal sikre dokumentasjon av at barnet har blitt hørt i utformingen av tiltak, og at det er foretatt vurderinger knyttet til barnets beste. Dette er krav som følger av opplæringslovens § 9A-4.*
 - *Kommunen skal ha en rutine for hvilken dokumentasjon som skal arkiveres i arbeidet med kap. 9 A saker og hvor dokumentasjonen skal oppbevares. Det er ikke formkrav til dokumentasjon etter § 9 A-4 7.ledd, men den skal være skriftlig og finnes i et slik format at den kan tas ut til fylkesmannen.*
 - *For å sikre at tiltak varer inntil eleven har et trygt og godt skolemiljø skal skolene evaluere iverksatte tiltak systematisk. En skriftlig gjennomgang av tiltakene i ettertid vil kunne bidra til å styrke dokumentasjonen av tiltakene og øke læringseffekten av arbeidet med kap. 9 A saker.*
 - *Det kan være nyttig for skolene i Øyer kommune å styrke spesielt kontaktlærernes kompetanse knyttet til psykososialt skolemiljø og håndtering av kap. 9 A saker, herunder drøfte terskelen for hva som defineres som en kap. 9 A sak. Erfaringsutveksling og deling av gode tiltak er også områder skolene kan utvikle videre.*
 - *Revisjonen anbefaler at kommunen ser nærmere på hva det innebærer at FAU/SU og SMU skal tas med i skolemiljøarbeidet og på hvilke områder dette skal skje. Videre kan det være grunn til å se på skolenes systematikk mht. hvordan elevrådet involveres i skolemiljøarbeidet.*
3. *Kommunestyret ber kommunedirektøren om å gi kontrollutvalget og kommunestyret en skriftlig tilbakemelding innen den 8.11.2021 om hvordan de gitte krav er fulgt opp. I tillegg bes det om at kommunedirektøren deltar i kontrollutvalgets møte den 24.11.2021 og orienterer om oppfølgingen.*

Kontrollutvalget fikk en skriftlig tilbakemelding og behandlet sak om oppfølging av revisjonsrapporten den 24.11.2021. I møtet stilte kommunedirektøren og orienterte om oppfølgingen. Kontrollutvalget vedtok da følgende:

Kontrollutvalget tar oppfølgingen av forvaltningsrevisjonsrapporten "Psykososialt skolemiljø i Øyer" til orientering og ber om en oppdatert orientering høsten 2022. Kommunestyret informeres om kontrollutvalgets oppfølging via kontrollutvalgets årsrapport for 2021.

3.8.2 Foranalysen "Innføring av velferdsteknologi"

Kontrollutvalget behandlet den 24.2.2021 sak om oppfølging av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Følgende ble vedtatt:

Kontrollutvalget bestiller to foranalyser fra Innlandet Revisjon IKS til møtet den 28.4.2021:

- *Digitalisering og innovasjon; bruk av velferdsteknologi/helseteknologi for å jobbe mer effektivt og gi mulighet for at innbyggere kan bo hjemme lengst mulig*
- *Brukerperspektivet innen helse og omsorg*

Foranalysen «Innføring av velferdsteknologi» ble lagt fram den 28.4.2021. Oppsummert mente revisjonen at risiko- og vesentlighetsvurderingen ikke ga grunnlag for å gjennomføre en forvaltningsrevisjon om temaet innføring av velferdsteknologi. Dette ble blant annet basert på:

- Det ble identifisert flere risikofaktorer, men kommunen så ut til å ha kommet godt i gang med implementering og det var stadige korrigeringer.
- Velferdsteknologi er omtalt i styringsdokumenter og det er avsatt midler til å jobbe med det.
- Kommunen arbeidet etter en prosjektplan for innføring av velferdsteknologi frem mot 2025 og er med i nasjonalt velferdsteknologisk prosjekt i regi av Nasjonalt velferdsteknologisk program.
- Kommunen har innført/har planer om å snart innføre de velferdsteknologiske løsningene som er anbefalt av helsedirektoratet. Kommunen har i tillegg testet ut og kan tilby flere løsninger enn det som allerede er anbefalt, herunder teknologi for at brukere kan kommunisere med andre og ulike løsninger som Paro robotsel og virtuelle sykkelturer, som kan gi økt livskvalitet.
- Kommunen så ut til å ha kommet godt i gang og var proaktive med tanke på innføring av ny teknologi. Ut fra informasjon fra kommunalsjef går det også frem at kommunen har fokus på å jobbe helhetlig med velferdsteknologi. Videre så kommunen innføringen i sammenheng med kompetanse hos ansatte og etablering av arbeidsmetodikk og rutiner slik at teknologien blir en naturlig del av ordinær drift.

Kontrollutvalget tok foranalysen til orientering og gikk ikke videre med temaet i denne omgang.

3.8.3 Foranalyse og prosjektplan «Brukerperspektivet i helse og omsorg/hjemmetjenesten»

Kontrollutvalget behandlet den 24.2.2021 sak om oppfølging av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Følgende ble vedtatt:

Kontrollutvalget bestiller to foranalyser fra Innlandet Revisjon IKS til møtet den 28.4.2021:

- *Digitalisering og innovasjon; bruk av velferdsteknologi/helseteknologi for å jobbe mer effektivt og gi mulighet for at innbyggere kan bo hjemme lengst mulig*
- *Brukerperspektivet innen helse og omsorg*

Foranalysen «Brukerperspektivet i helse og omsorg» ble lagt fram den 28.4.2021. Kontrollutvalget vedtok da å bestille en forvaltningsrevisjon om temaet. Prosjektet skal ifølge bestillingen avgrenses til å ha som formål å undersøke om kommunen har etablert systemer og rutiner for å sikre bruker- og pårørendemedvirkning i tildeling og utførelsen av hjemmebaserte tjenester, og om erfaringer fra brukere og pårørende blir brukt til å planlegge og forbedre tjenestene. Prosjektet ble dermed kalt «Brukerperspektivet i hjemmetjenesten».

Prosjektplan ble lagt fram den 2.6.2021. Følgende problemstillinger ligger til grunn for prosjektet:

1. *Har kommunen etablert et system som sikrer at tjenestetilbudet i hjemmetjenesten tildeles i samarbeid med pasient/bruker og eventuelt pårørende?*
2. *Har kommunen etablert et system for å innhente erfaringer og synspunkter fra brukere og pårørende i hjemmetjenesten?*
3. *I hvilken grad blir erfaringer og synspunkter fra brukere og pårørende brukt til å planlegge og forbedre hjemmetjenesten i Øyer kommune?*

Kontrollutvalget hadde ikke nok midler til at revisjonen kunne ferdigstille prosjektet i 2021. Det vil dermed bli lagt fram våren 2022.

3.8.4 Oversendt forvaltningsrevisjonsrapport fra kontrollutvalget i Innlandet fylkeskommune "Tannhelsetjenester for eldre, langtidssyke og uføre i institusjon og hjemmesykepleie"

Kontrollutvalget behandlet den 24.11.2021 en oversendt forvaltningsrevisjonsrapport fra kontrollutvalget i Innlandet fylkeskommune om tannhelsetjenester for eldre, langtidssyke og uføre i institusjon og hjemmesykepleie. Rapporten omhandlet også tannhelsetjenester til pasienter med ruslidelser. Kontrollutvalget i fylkeskommunen valgte å oversende denne til kontrollutvalgene i kommunene i Innlandet fylke fordi det er et tett samarbeid mellom kommunene og fylkeskommunen om tannhelsetjenester til denne pasientgruppen. Funn som er gjort i rapporten kan dermed være nyttig informasjon for kontrollutvalgene i kommunene og kan danne grunnlag for at kontrollutvalget kan etterspørre informasjon i egen kommune og dermed sørge for en forbedring.

Følgende problemstillinger lå til grunn for prosjektet:

1. *I hvilken grad ivaretar fylkeskommunen ansvaret for å informere pasienter i gruppe C og pasienter med ruslidelser om deres rettigheter med hensyn til tannhelsetjenester?*
2. *Har Innlandet fylkeskommune og kommunene samarbeidsavtaler og rutiner for samhandling som ivaretar fylkeskommunens plikter etter lovverket?*
3. *Bli samarbeidsavtalene og rutinene mellom fylkeskommunen og kommunene fulgt opp?*
4. *Er tannhelsetilbudet til pasientgruppe C og pasienter med ruslidelser av tilfredsstillende kvalitet?*

Det ble gitt en del anbefalinger som omhandler kommunene, og kontrollutvalget vedtok følgende:

1. *Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapporten fra kontrollutvalget i Innlandet fylkeskommune om tannhelsetjenester for eldre, langtidssyke og uføre i institusjon og hjemmesykepleie til orientering.*
2. *Kontrollutvalget bestiller en orientering til et av de første møtene i 2022 om hvordan samhandlingen om tannhelse til denne pasientgruppen er, og hvordan kommunen sikrer sin del av jobben med å ha oversikt over pasientgruppene og sikrer de informasjonen.*

Dette temaet er ført opp i kontrollutvalgets årsplan for 2022.

3.9 ORIENTERINGER I 2021

Kontrollutvalget har i løpet av året fått flere orienteringer i sine møter. Dette kan være tema som står i plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, men som foreløpig kun ønskes som orientering. Det kan også være tema som dukker opp i løpet av året og som kontrollutvalget ønsker nærmere informasjon om.

Utvalget har også fått orienteringer fra Innlandet Revisjon IKS. Dette er tema som først og fremst inngår i utvalgets tilsynsrolle overfor revisjonen, og omtales ikke nærmere her.

Kontrollutvalget har fått følgende orienteringer fra kommunedirektøren i 2021:

Møte 20.1.2021:

- Kommunedirektøren orienterte om kommunen som forurensningsmyndighet
- Mobbeombudet i Innlandet, Eva Bueie Nygård orienterte om mobbeombudets rolle og årsrapport for 2019-2020.

Møte 24.2.2021:

- Kommunedirektøren ved økonomisjef Anne Hjemstadstuen Jorde orienterte om:
 - pandemisituasjonen i kommunen samt økonomiske konsekvenser
 - status på arbeidet med kommunal planstrategi
 - en foreløpig orientering om årsregnskapet for 2020
- Kommunedirektøren ved juridisk rådgiver Synne Graue Emmerhoff orienterte om vurderinger og grunnlag som gjøres for å lukke møter

Møte 28.4.2021:

- Kommunedirektøren ved Frode Fossbakken orienterte om
 - Pandemisituasjonen samt status på vaksinerings
 - Status på oppfølging av avvik etter tilsyn fra Arkivverket i 2016. Det ble vist til at arkivplan skal ferdigstilles høsten 2021. Kontrollutvalget ønsker og holdes orientert når avviket lukkes.

Møte 2.6.2021:

- Kommunedirektøren ved Anniken Reitan Borgestrand orienterte om:
 - Pandemisituasjonen samt status på vaksinerings
 - Spesialundervisning og samarbeid med PPT
 - Varslingsrutiner i kommunen
 - Eierskapspolitikk og eierskapsmelding – status

Møte 1.9.2021:

- Orientering fra kommunedirektøren Åsmund Sandvik om koronasituasjonen og status på vaksinerings
- Kommunens tilsyn av byggesaker ved Tjenesteleder for plan og utvikling Øystein Jorde

Møte 4.10.2021:

- Orienteringer fra kommunedirektøren om:
 - Kommunes oppfølging av nummerert brev fra revisjonen
 - Statsforvalterens tilsyn om meldinger til barnevernet ved kommunalsjef Annikken Reitan Borgestrand. Det ble orientert om funn i rapporten og hvordan kommunen konkret følger opp dette. Det er gitt frist til den 1.11.2021 fra Statsforvalteren som kommunen har som mål å holde.
 - Status på og arbeid med budsjettprosessen for 2022
 - Oppfølging av tidligere tilsyn gjort av Arkivverket ved tjenesteleder Eli Eiksrud. Avviket er fortsatt ikke lukket og kommunen er i gang med arkivplan med mål om å sende denne inn til Arkivverket i løpet av høsten 2021.
 - Kort status på Covid-19 og vaksinerings ved kommunedirektør Åsmund Sandvik

Møte 24.11.2021:

- Kommunedirektøren ved kommunalsjef Anniken Reitan Borgestrand orienterte om:

- Åpenhetsbarometeret til Kommunal Rapport, hvorfor scorer Øyer kommune såpass lavt?
- Tilstandsrapporten for grunnskolen

Øyer, den 9.2.2022

Erling Broen (sign)
(leder)

Ole Hageløkken (sign) Odd Inge Vistad (sign)
(nestleder)

Åse Harjo Øvstedal (sign)

Rigmor Aarø Spiten (sign)